

ENMAK 2030 teekaartide järjestamine

21.11.2014

Jaanus Uiga

Irje Möldre

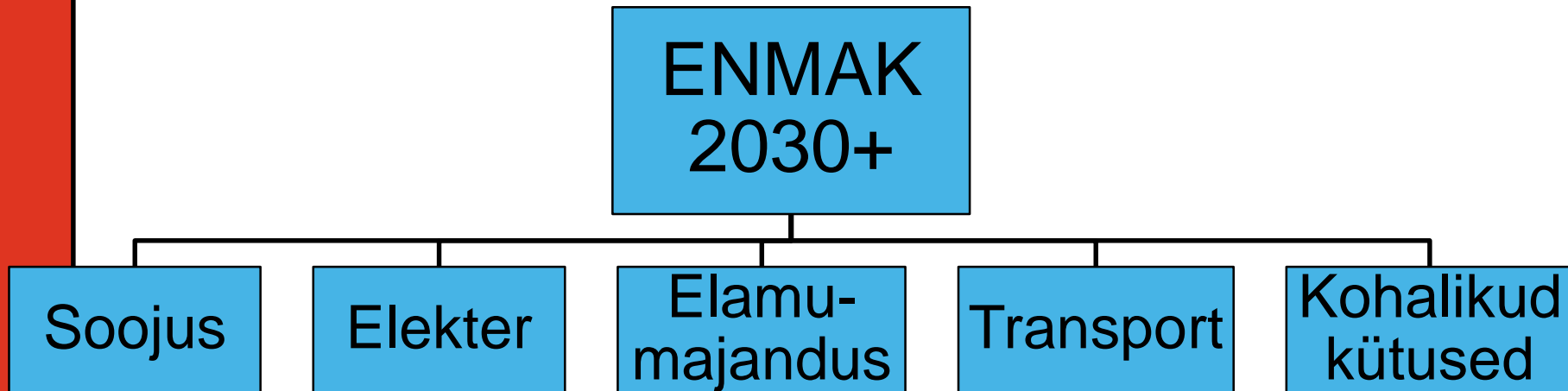
Eesti Arengufond

Energia- ja rohemajanduse meeskond

Millest täna räägime?

- ENMAK 2030 teekaartide järjestamine:
  - ENMAK 2030 teekaartide mudel
  - ENMAK 2030 teekaardid
  - Parim alternatiivne arengustsenaarium

ENMAK 2030+

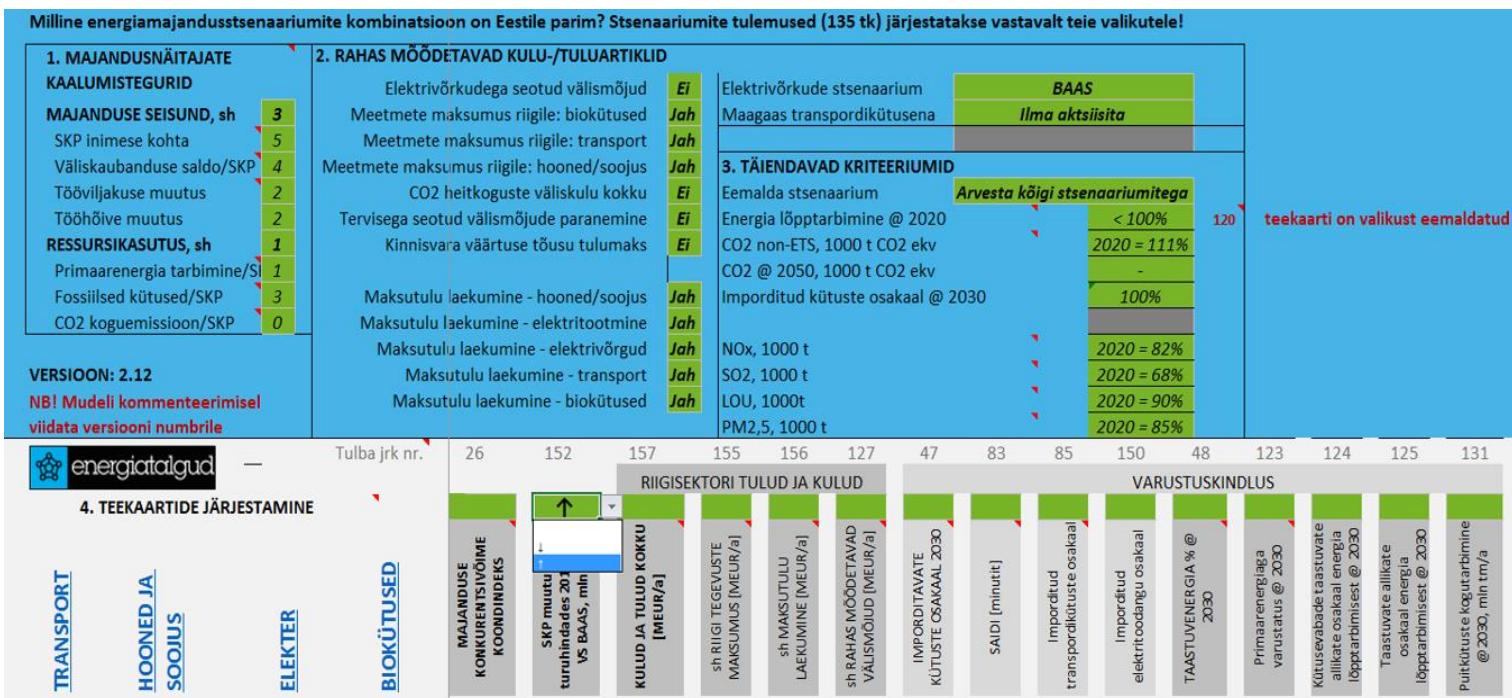

Alternatiivide võrdlemise ja reastamise alus

- KeHJS <https://www.riigiteataja.ee/akt/113032014032>
- §40 lg 4 KSH aruanne peab sisaldama: 3) eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldust strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ajal ja alternatiivsete arengustsenaariumide korral, sealhulgas **alternatiivide võrdlust** ja tõenäolist arengut juhul, kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida; 9) ülevaadet põhjustest, mille alusel valiti alternatiivsed arengustsenaariumid, mida strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel käsitleti; 10) **ülevaadet sellest, kuidas saadi parim alternatiivne arengustsenaarium (§20 KMH puhul on nimetatud alternatiivide paremusjärjestuse esitamine).**

ENMAK 2030+ alusuuringud

- 27 uuringut/analüüsi
- 3×3×3×5 stsenaariumi
- 135 võimalikku teekaarti
- 15 < 2010 energia lõpptarbimine

Mõõdikud

- Kokku ENMAK 2030 teekaartide mudelis 40+
- KSH-s kasutusel 23 mõõdikut, nende rühmad
  - riigisektori tulud ja kulud
  - energiajulgeoleku, sh varustuskindluse tagamine
  - tervisemõju vähenemine
  - majanduse konkurentsivõime paranemine
  - mõju vähenemine looduskeskkonnale

Valdkond	Mõõdik	Ühik
Riigisektori tulud ja kulud	Riigi tegevuste maksumus	mln €/a
	Maksutulu laekumine, mln €/a	mln €/a
Energiajulgeoleku, sh varustuskindluse tagamine	Energia lõpptarbimine	TWh
	Primaarenergia sisemaine tarbimine	TWh
	Imporditavate kütuste osakaal	%
	Imporditud elektri osakaal	%
	Taastuenergia osakaal primaarenergia sisemaises tarbimises	%
	Taastuvate energiaallikate osakaal energia lõpptarbimises	%
	Kütusevabade energiaallikate osakaal energia lõpptarbimises	%
Tervisemõju	Tervisekadu ehk haiguskoormus DALY	DALY
	PM2.5-st tingitud varaste surmajuhtumite arv	in/a
Majanduse konkurentsivõime paranemine	SKP muutus	%
	Väliskaubanduse saldo muutus	%
	Tööviljakuse muutus	%
	Tööhõive muutus	in/a
	Energiamahukuse muutus	%
Mõju looduskeskkonale	KHG heide	mln t/a
	Bioloogilise mitmekesisuse muutus	
	NO _x	t/a
	SO ₂	t/a
	PAH	t/a
	HCB	kg/a
	LOÜ	t/a

Valdkond	Mõõdik	
Riigisektori tulud ja kulud	Riigi tegevuste maksumus	↓
	Maksutulu laekumine, mln €/a	↑
Energiajulgeoleku, sh varustuskindluse tagamine	Energia lõpptarbimine	↓
	Primaarenergia sisemaine tarbimine	↓
	Imporditavate kütuste osakaal	↓
	Imporditud elektri osakaal	↓
	Taastuenergia osakaal primaarenergia sisemaises tarbimises	↑
	Taastuvate energiaallikate osakaal energia lõpptarbimises	↑
	Kütusevabade energiaallikate osakaal energia lõpptarbimises	↑
Tervisemõju	Tervisekadu ehk haiguskoormus DALY	↓
	PM2.5-st tingitud varaste surmajuhtumite arv	↓
Majanduse konkurentsivõime paranemine	SKP muutus	↑
	Väliskaubanduse saldo muutus	↑
	Tööviljakuse muutus	↑
	Tööhõive muutus	↑
	Energiamahukuse muutus	↓
Mõju looduskeskkonale	KHG heide	↓
	Bioloogilise mitmekesisuse muutus	↓
	NO _x	↓
	SO ₂	↓
	PAH	↓
	HCB	↓
	LOÜ	↓

Parim alternatiivne arengustsenaarium

4. TEEKAARTIDE JÄRJESTAMINE

	<u>TRANSPORT</u>	<u>HOONED JA SOOJUS</u>	<u>ELEKTER</u>	<u>BIOKÜTUSED</u>	KSH järjestus
<i>Tänane tase</i>					
TOP1	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	TE	Sekkuv	10
TOP2	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	TE	Vähe-sekkuv	9
TOP3	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	TE++	Sekkuv	8
TOP 4-10 ↓					
4	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	TE++	Vähe-sekkuv	8
5	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	TE	Mittesekkuv	7
6	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	LIB	Sekkuv	6
7	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	LIB+	Sekkuv	5
8	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	LIB	Vähe-sekkuv	4
9	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	LIB+	Vähe-sekkuv	3
10	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	TE++	Mittesekkuv	2
TOP 11-20 ↓					
11	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	LIB	Mittesekkuv	1
12	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	LIB+	Mittesekkuv	1
13	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	PK & UG	Vähe-sekkuv	1
14	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	PK & UG	Sekkuv	1
15	Sekkuv	Sekkuv/EÜ	PK & UG	Mittesekkuv	1

Aitäh kuulamast!

Kõik materjalid ENMAK 2030+ kohta on tutvumiseks
www.energiatalgud.ee/ENMAK

Lembit Vali

lembit.vali@arengufond.ee

Jaanus Uiga

jaanus.uiga@arengufond.ee

